

Tas Latweefchu lauschu draugs.

1835.

2. Mei.

18ta lappa.

Jaunas sinnas.

No Rihges. (30. Apr.) Muhfu Daugawas tilts tik pagahjuschâ ned-detâ palikke gattaws, jo lihds schim uhdens wehl bija leels un straume warren' stipra. — Wakkar brauze augsti zeeniga leelwirstene Helena Pawlowna, Keisera brahta, ta leelwirsta Mikkaika Pawlowitscha laulats draugs, us Wahzsemni eedama, zaur muhsu pilssehtu.

No Dohles mahzicaja muischas. Stundas fainneeks Jann Behrsirfch un wezs Kanzina fainneeks Jann Keekstinsch sweiwoja lihds ar puiku treschdeenas nakti preeksch leeldeenas pee Lauka-krohga, Widsemmes puffe. Debbes bija apmahzees un stiprs wehjsch puhte, siphahm nahkdams. Ap tihflu strahdadami, winni dsirdeja, ka kleeedse. Gefahkumâ dohmaja, ka buhtu kahds sehns, sakerts us saglibu pee butscheem, bet pehz gallâ dsirdeja skaidri, ka bija zilweks, kas pehz glahbschanas brehze. Tuhdalin atstahje puiku pee tihkla un demahs paschi sawâ masâ sweija laiwinâ us to puffi, no kurrenes bals nahze, irdamees, zil ween spehdami. Daugawas widdû redseja mellumu. Tuwaki nahkufchi, pasinne, ka bija laiwa, apgahsta us sahneem un ar sehgeles gallu uhdeni mehrzejahs. Weena meita turrejahs pee laiwas galla un schi kleeedse pehz glahbschanas. Nu klahnt nahkufchi, fazzija winnai, lai kahpjoht winnu laiwâ. Bet no bailehm pahrneemta, winna to ne darrija. Tad Keekstinsch winnu panehme un eerahwe sawâ laiwâ. Tik kâ bija notizzis, fagrahbe stipra siphpa to laiwu no jauna un apfweede us ohstreem sahneem. Meita isteize: "effoht ar tehwu Rihgâ bijusi un us mahjahm braukufi. Winn' puff' Palkas-muischas wehtras gais winnus effoht fagrahbis, stipra siphpa laiwu peepeschchi apfweedufi un tehwu no laiwas ismettufi. Gan tehws pee stubres effoht peekerees, bet stubre effoht norahwusees un lihds ar tehwu preeksch winnas azzim dsikumâ nogrimmis." Ir meita buhtu noflh-

kufi, ja fchee gohdigi wihri winnai ne buhtu peesteiguschees, pirms fibpa winnas laiwu us ohtru puffi apgahse. Tas noslitzis wihrs, winnas tehws, bija Steh-
Keta fainneeks no Zohmes-muischas. Winnu leetas tappe isglahbtas. Gallâ
zettortdeenâ nahze zilweki no StehKeta mahjahm tahm pakkat un gribbeja teem
glahbbejem kahdu atlihdsinaschanu doht, bet Behrsinsch atstuhme to, fazzidams:
"Glabbajeet to paschi; lai Deems man pasarga, ka es affaru naudu nemtu!" —

£—t.

No Wentes pils, Kursemmê. Tannî widdû preeksch pahri neddetahm
puika no 15 gaddeem tapeh; aisbehdse no mahjahm un pakahrahs, ka wez-
zaki nehmahs, winnam grahmatas eelausih. — Turpretti Entenderu semmê preeksch
mas gaddeem notikke, ka firms wihrs, jau fints gaddus wezzumâ, pee mahzitaja
nahze un luhdsin luhde, lai winnu eenemm ffohlâ, ka tak grahmatas wehl war-
retu mahzitees un fwehtu bihbeli pats lassih.

No Entenderu semmes. Zif brihnum' leels pulks rakstamu spalwu
arri tikween pa to semmi waijaga, fur nu jau wiffi laudis, kas ihstu gohdu
proht, neween us lassifchanu, bet arri us rakstifchanu dohdahs! Peewedd tur
kuggi no zittahm semmehm ifnogaddu wairak ne kâ 23 tuhstohsch reis tuh-
stohsch gabbalus sohsu-spalwas, un zif sohseem jau turpatt spalwas gan ispluhks?
Trraid Londonê dascha bohde, fur katrâ gaddâ 6,000,000 spalwas preeksch raksti-
fchanas fataifa. — No Widsemmes un Kursemmes arri jau labbu teefu spal-
was Entendereem un zittahm semmehm peewestu, ja tik muhsu semneeki wairak
dohthohs us sohsu kohpschanu un labbi prastu rakstamas spalwas fataifih. Bet
luht', lihds schim pa paschu Nihgu un Zelgawu tikween Schihdi rakstamas spalwas
nesse apfahret, ko wiffwairak wehl pa Leifchu un Pohlu semmi bija fapirkufchi.
Us preekschu lai Latweefchi no saweem pascheem sohseem mums atwedd spalwas,
un kad arri paschi wehl ne sinn, fur winnas ahtrumâ pahrdohht, nainneeks un
mahjneeks drihs winneem to isteiks. Pa to starpu Latweefchu laufchu draugs
usnemmahs, ar ihseem wahrdeem katram tê mahjih, ko tam waijaga sinnahht,
kas ar rakstamu spalwu fataififchanu few daschu grassfi gribb nopelniht. — Gan
wiffas leelas spalwas, kas isaugufcheem sohseem spahrnds, irr derrigas preeksch
rakstifchanas; bet tahs wifflabbakas irr tahs 4 pirmas resnakas, kas spahrnu
gallâ stahw, jo winnas arri zeetakas pahre zittahm. Raut gan tew brihw, pa
Merz un September mehnefi saweem sohseem winnas ispluhht, tatschu tew arri

us to buhs raudsiht, ka tawi behrni eeraddinajahs, pa lauku staigadami, katru spalwinu, kas sohseem iskritte, pazelt: masas preeksch gultahm, leelas preeksch rakstischanas. Jo schahs, kas dsihweem sohseem iskriht, irr dauds labbakas pahrtahm, ko nokauteem ar warru israuj. Tahs no kreifa spahrna irr atkal drufzint labbakas pahrtahm no labba spahrna; jo teiz, daschi laudis ar tahm ahtrakti warroht rakstihht. — Rad nu tew jau isdewahs, labbu pulzinu tahdu sadabbuht, kas rakstischanaigeldehs, tad tew wisspirmak pahrt to ja-gahda, ka stohbrini winnahm paleef labbi schekkami. Waijaga teem nei pahrmihksteem nei pahrzee-teem buht un bes tahs smalkas plehwites, kas winneem ahrpuffe. Zittos laikos winnas fataisija ta: nehme karstus pelnus bes wissahm ohglehm, wilke katru stohbrinu ahtrumâ winneem zaur un noberse tam ar wadmala gabbalu plehwiti pawissam nohst. Woi arri ta: nehme farkanas ohgles, kurrahm tif leesmas wairs naw, turreja masu brihdi stohbrinu wirsû, weenâ gabbalâ winnu greesdami un schurp turp wilkdami, kamehr tas palikke weenlihdfigi mihksts. Tad spalwu nehme kreisâ un plattu nasi labbâ rohka, peespeede wadmala gabbalam, ko woi zekkeem, woi galdam bija uslikkuschi, ar nascha mugguru stohbru labbi zeeti peeresna galla, winnu starp nascha un wadmala wilke zaur, un kas wehl no plehwes bija palizzis pahrt, to ar to paschu wadmala gluschi norihweja. Ta nu plehwite brihscheem labbi deesgan atschirfees un stohbrini paliks brangi schekkami; bet jitteem brihscheem, kad ohgles woi pelni buhs mas tif karstaki woi drufzint wairak jau atdsiffuschi, ne ka waijadsehs, tad spalwas woi peeswils, fakrups un ne kam wairs ne derrehs, woi plehwite winnahm ne mas ne noees, lai bersch, zil grihbedams, un tad tu sawu laiku gluschi buhfi saudejis. Tapeh; taggad jau pa Wahzsemmi gudri laudis rakstamas spalwas us zittu, dauds gudraku wihfi sahlf fataisihht. Winni nemm labbi leelu dselses plahti woi kahdu trauku, kas no dselses irr leets, usherr woi eberer tihras, faufas smiltis, leef koffi-kannu, ar uhdni pilditu, smiltim wirsû, un uskurr masu ugguni, kamehr uhdens kannâ sahlf wirt. Schi winneem ta sihme, ka smiltis jau derr. Gebahsch nu stohbrinus smiltos, un drihs lihds weerendelstundai leef palike tur eekschâ. Iswilkuschi, nobersch plehwiti ar wadmala. — Ta fataisitas paleef spalwas tif brangas, ka tu, ar simts tahdu nahzis us Nihgu, fur taf pa schahm neddetahm winnas brihnum' lehtas, gan drihs wairak, ne ka 20 kap. sudr. par winnahm warrehsi sadabbuht.

Dseefmina pahre lohti zeenigu rentes; fungu Widsemmé.

Ja buhtu-melli, tad man warren' shehl,
Ja taifniba, tad luhdsu, stahstait wehl!

<p>1. Lai gohda wihram usdseedam
Ur preeka juschanu,
Lai to kà tehru apfweizam
Ur skannu balsinu;</p> <p>2. Kam zilwezibas gohds jo gahrds
Par semmes mantinu,
Kam ruhþ, lai augtu Kristus wahrds
Eeksch tauschu firfninu;</p> <p>3. Kas sawus laudis apgaifmoht,
Zeem dahwa grahmatas,
Uu behrninus eeksch skohlas dohd
Wes kahdas amakfas;</p> <p>7. To ne sinnu! bet dsirdejis,
Tahds effoht Widsemmé —
Nodseedu to nepasinnis —
Lai muischâ J.....llé.
L.....l.</p> | <p>4. Kas daschu labbu basnizu
Ur skannahm ehrgelehm
Jrr puschkojis, par lihgsimibu
To draudschu dwehselehm,
5. No sawa labba prahta dsihts.
Ne ween tik Widsemmé
Tohp dwehstu labbums isdarrihts,
Bet ir pat Kursemmé!
6. Bet ko es dseedu? — Kas to sinn,
Woi tahds irr atrohnams? —
Par ko tad wahrdinu ne minn,
Kahds tehws tas zeenijams? —</p> |
|---|--|

Sinna, jif naudas 30. April-mehn. deenâ 1835 eeksch Nihges makfaja
par daschahm prezzehm.

Par	Makfaja:	Sudr. nauda.		Par	Makfaja:	Sudr. nauda.	
		Rb.	R.			Rb.	R.
1	pubru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	50	1	pohdu (20 mahrzineem) wastu	5	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	20	—	— tabata	1	20
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1	80	—	— sweesta	2	50
—	ausu	—	90	—	— dselses	—	65
—	firau	1	50	—	— linnu, krohna	3	—
—	rupju rudsu = miltu	1	50	—	— brakka	2	80
—	bihdeletu rudsu = miltu	2	—	—	— kannepu	—	70
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2	20	—	— schfihitu appinu	3	—
—	meeschu = putrainu	2	—	—	— neschfihitu jeb prezzes appinu	2	—
—	eefala	1	20	—	— muzzu silku, eglu muzza	5	75
—	linnu = sehklas	3	25	—	— lasdu muzza	6	25
—	kannepu = sehklas	2	—	—	— smalkas fahls	3	90
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	5	—	—	— rupjas baltas fahls	4	20
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1	—	—	— wahti brandwihna, pussdegga	9	—
				—	— diwdegga	11	—

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 356¼ kapeikeem warra naudas.

Brihw drikkelt. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses:
Dr. C. C. Napierfsky.